

РЕШЕНИЕ

№ 1006

гр. Бургас, 25.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС, I ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ,
в публично заседание на двадесети септември през две хиляди двадесет и
трета година в следния състав:

Председател: Мариана Г. Карастанчева

Членове: Пламена К. Георгиева Върбанова
Тихомир Р. Рачев

при участието на секретаря Ани Р. Цветанова
като разгледа докладваното от Мариана Г. Карастанчева Въззивно
гражданско дело № 20232100501242 по описа за 2023 година

Производството е по чл. 258 и сл. ГПК и е образувано по повод на въззивната жалба на адвокатския представител на М. С. Т. -ищец по гр.д. № 1279 /2022 год. по описа на Бургаския районен съд против решение № 871/25.04.2023 год. ,с което са отхвърлени исковете на въззивницата против ГД“Гранична полиция „ към МВР за присъждане на сумата от 4320 лв. – представляваща сборната левова равностойност на неосигурена храна с месечен размер от 120 лв.,дължима за периода от 25.02.2019 г. до 26.10.2022 г.;500 лв. –представляващи сборната лихва за забава върху всяка от главниците от по 120 лв. за периода от датата ,на която е било заплатено съответното възнаграждение ,в което е следвало да бъде включена равностойността на храната ,до предявяване на иска на 27.10.2022 г.,като решението е атакувана в частта ,с която е отхвърлен иска за периода от 25.02.2019 г. до 05.06.2022 г./когато правоотношението с ищцата е прекратено /.

Въззивникът изразява недоволство от решението , като счита същото за незаконосъобразно ,неправилно и необосновано,постановено при неправилно

тълкуване на материалния закон..

На първо място се сочи ,че съдът стеснително е тълкувал закон ,вземайки предвид единствено разпоредбите ,които кореспондират с изначалния му извод ,като се подчертава ,че правният статут на служителите по чл. 142 ал. 1 т. 2 ЗМВ/сред които попада и ищцата /се урежда както от ЗДСл,така и от специалния ЗМВР.Затова и статутът на държавните служители по чл. 142 ал. 1 т. 2 се урежда със ЗДСл –във вр. с чл. 1 ЗМВР-общите разпоредби на ЗДСл ще се прилагат при липса на специално правило в ЗМВР ,което би дерогирало общия закон.Исключването изцяло на статута на държавните служители по чл. 142 ал. 1 т. 2 ЗМВР от приложното поле на ЗДСл би противоречало на основни принципи на управление на държавната служба в ЗВР и най-вече – теци за забрана на дискриминацията.От друга страна по силата на § 86 от ПЗРЗИДЗМВР правоотношенията на заемащи длъжности на държавни служители с висше образование към влизане в сила на закона се преобразуват в служебни отношения по ЗДСл,считано от датата на влизане в сила на закона.Затова нелогично е защо служителите с трансформирано правоотношение била получили левовата равностойност за храна ,а тези със сходни длъжности ,но назначени като държавни служители изначално ,без трансформация ,не биха получили такава .Подходът на съда е неправилен и поставя в неравностойно положение не само служителите с приравнено правоотношение с изначално назначените,но и с тези ,работещи по трудов договор .Законодателят изчерпателно е посочил в разпоредбата на чл. 142 ал. 1 ЗМВР кои са служителите на МВР,от където следва ,че нормата на чл. 181 ал. 1 ЗМВР трябва да се прилага по отношение на всички служители на МВР.

Моли се за отмяна на решението и изцяло на исковата претенция за посочените периоди ,заедно с присъждане на разноските пред двете инстанции .

Моли се да бъде задължен ищецът да представи първичните преводни документи на ответника или пълномощника му.

Въззивната жалба е допустима,подадена от процесуално легитимирано лице против подлежащ на обжалване акт .

Възземаемият ответник делото в писмения си отговор по чл. 263 от ГПК оспорва въззивната жалба и счита ,че при постановяване на атакуваното решение не са допуснати визираните нарушения.

Счита се, че в МВР има три категории служители, чието правоотношение с ответника се регламентира в три отделни закона – държавни служители – полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението; държавни служители и лица, работещи по трудово правоотношение. На осн. чл. 142 ал. 4 ЗМВР статутът на държавните служители по ал. 1 т. 2 се урежда със ЗДСл, а на осн. чл. 142 ал. 1 ЗМВР само статутът на служителите по т. 1 се урежда от специалния ЗМВР. Двата специални закона – ЗДСл и ЗМВР намират приложение по отношение на различните категории служители в рамките на системата на МВР. Приложното поле на специалния ЗДСл във връзка със служебното правоотношение на тази категория служители в системата на МВР изключва приложението по отношение на същото правоотношение на другия специален закон – ЗМВР.

Статутът на въззивника през целия период се регламентира с разпоредбите на ЗДСл, в които не е предвидено заплащане на легова равностойност за храна, поради което и на въззивницата не ѝ е плащана такава. Затова неоснователно е и твърдението, че с разпоредбите на Наредба на №8121з733/01.07.2015 г. министърът неправомерно е ограничил правото на служителите на МВР по чл. 181 ал. 1 ЦМВР, доколкото Наредбата е издадена на основание чл. 181 ал. 1 ЦМВР и в нея министърът конкретизира коя категория служители по чл. 142 от ЗМВР попада в кръга лица, имащи право на получаване на храна или леговата ѝ равностойност. Формирането на работната заплата на държавните служители със статут по ЗДСл и ЗМВР е съобразено с нормата на чл. 32 ал. 1 ЗДСл, а статутът на служителите по чл. 142 ал. 1 т. 2 ЗМВР не трябва да се сравнява с този на останалите служители в държавната администрация.

Моли се за потвърждаване на решението.

След преценка на събраните по делото доказателства и като обсъди съображенията на страните, Бургаският окръжен съд прие за установено следното:

Предявени са /в резултат на допуснато с влязло в сила определение от 04.01.2023 г. на основание чл. 228 ГПК изменение на предявените от ищцата Т. искове против ГД "Гранична полиция", към МВР за присъждане на следните суми: сумата от 4320 лева, представляваща сборната легова

равностойност на неосигурена храна с месечен размер от 120 лева, дължима за периода от 25.02.2019 г. до предявяване на иска, и сумата от 500 лева, представляваща сборна лихва за забава върху всяка от главниците от по 120 лева, за периода от датата на която е било заплатено съответното възнаграждение, в което е следвало да бъдат включена и равностойността на храната, до предявяване на иска, чрез замяна на ответника, като производството е прекратено по отношение на ответника Министерство на вътрешните работи, с и на негово място е конституирана като ответник по делото Главна дирекция "Гранична полиция" към Министерство на вътрешните работи.

За безспорно и ненуждаещо се от доказване по делото районният съд е обявил обстоятелството, че със заповед № 8121к-2461/07.02.2017 г. на министъра на вътрешните работи ищцата е назначена на длъжност "младши експерт" в сектор "Човешки ресурси" при РДГП-Бургас към ГДГП-МВР, считано от 01.02.2017 г., на основание чл. 9 от Закона за държавния служител и § 69 от ПЗР към Закона за изменение и допълнение на ЗМВР, каквато длъжност заема и към момента на подаване на исковата молба. Затова съдът е определил, че спорът между страните е правен и се свежда до това, дали ищцата с оглед заеманата от нея длъжност по служебно правоотношение има право на безплатна храна, респ. на левовата ѝ равностойност, в рамките на исковия период от 25.02.2019 г. до 26.10.2022 г. (датата, предхождаща датата на постъпване в съда на исковата молба срещу ответника ГДГП), т. е. за приложното поле на чл. 181, ал. 1 от ЗМВР по отношение на лицата по чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР.

В тази връзка, както е посочил съдът, следва да се отбележи, че категориите служители на МВР са определени в чл. 142, ал. 1 от ЗМВР, както следва: т. 1. държавни служители – полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението; 2. държавни служители; 3. лица, работещи по трудово правоотношение. На основание чл. 142, ал. 1 от ЗМВР само статутът на служителите по т. 1 се урежда от специалния ЗМВР. На основание чл. 142, ал. 4 ЗМВР (в ред. ДВ бр. 14/2015 г., в сила от 01.04.2015 г.) статутът на държавните служители по т. 2, каквато е и ищцата, се урежда със Закона за държавния служител, който не предвижда основания за дължимост на безплатна храна, респ. на левовата ѝ равностойност. Разпоредбата на чл. 142, ал. 4 ЗМВР (в ред. ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от

1.10.2020 г.) предвижда, че статутът на държавните служители по ал. 1, т. 2 се урежда със Закона за държавния служител и с чл. 56, чл. 151, ал. 1 и 7, чл. 156, ал. 4, чл. 181, ал. 3, чл. 185, ал. 1, чл. 186а, чл. 190, ал. 2, чл. 191 и 233 от този закон, т. е. нормата препраща към конкретни разпоредби от ЗМВР, сред които не попада правилото на чл. 181, ал. 1 ЗМВР.

На основание чл. 181, ал. 1 от ЗМВР на служителите на МВР се осигурява храна или левовата ѝ равностойност. Съгласно чл. 181, ал. 3 ЗМВР (ДВ, бр. 97 от 2017 г.) за извършване на дейности, свързани със специфичния характер на труда на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 – 3 и ал. 3, се осигурява безплатна храна. Съгласно чл. 181, ал. 3, изр. 1 ЗМВР (изм., бр. 60 от 2020 г., в сила от 1.08.2020 г.) служителите по чл. 142, ал. 1 и 3, които извършват дейности, свързани със специфичен характер на труда, за което се полага безплатна храна, се осигурява левовата ѝ равностойност. По делото не се твърди и не се установява ищцата, заемаща длъжността "младши експерт" в сектор "Човешки ресурси." при РДГП-Бургас към ГДГП-МВР, да извършва дейност, свързана със специфичен характер на труда, поради което не са налице посочените законови основания за дължимост на безплатна храна, респ. на левовата ѝ равностойност. Затова районният съд е приел, че, не е налице основание за приложението на чл. 181, ал. 3 ЗМВР, доколкото по делото не се твърди и не се установява ищцата, заемаща длъжността "младши експерт" в сектор "Човешки ресурси" при РДГП-Бургас към ГДГП-МВР, да извършва дейност, свързана със специфичен характер на труда. Поради това е прието и че предявените искиви претенции са неоснователни.

Настоящият съдебен състав изцяло споделя доводите на първостепенния съд, към които препраща на осн. чл. 272 от ГПК.

Още веднъж следва да се отбележи, че съгласно чл. 181, ал. 1 и ал. 3, изр. 1 ЗМВР за извършване на дейности, свързани със специфичния характер на труда, на служителите от МВР се осигурява безплатна храна или левовата ѝ равностойност. В чл. 2 от Наредба 81213з-904 от 30.07.2015 г. са лимитивно изброени дейностите, приети за специфични. Не се установява ищецът да е извършвал дейност, дефинирана от нормативния акт като специфична.

Основанието за заплащане на сумите за храна /отменени и действащи / са разпоредбите на ЗМВР, а именно – чл. 223 ал. 2 от ЗМВР /отм.-обн. ДВ бр. 122 /1997 г./; чл. 204 ал. 1 от ЗМВР /отм.-обн. ДВ бр. 17/2006 г., в сила от

01.05.2006 г. / и чл. 181 ал. 1 от сега действащия ЗМВР.

За периода до 02.02.2017 г. /със заповед № 8121к-2461/07.02.2017 г. / статутът на ищцата като държавен служител се е уреждал по реда на ЗДСл и тя е имала право да получава левовата равностойност на храната ,като законодателят е регламентирал размера ѝ да се определя със заповед на министъра на вътрешните работи .След 02.02.2017 г. на ищцата не е била изплащана левовата равностойност на храна поради обстоятелството ,че съгл. §68 ал. 6 ПЗР ЗИЗЗМВР на служителката е определена индивидуална основна заплата ,включваща и левовата равностойност на храната по чл. 181 ал. 1 ЗМВР .

В чл. 1 от ЗМВР от 1991г.,отм.ДВ бр. 122/19.12.1997 г. се уреждат функциите ,устройството и органите на управление ,правата ,задълженията и отговорностите на личния състав ,като в чл. 57 законодателят е изброил личния състав ,а в чл. 58 на служителите от администрацията са присъждани военни звания ,т.е. статутът им изцяло е бил определен от отменения ЗМВР.

В ДВ чл. 122 /1999 г. е обнародвам ЗМВР,според чл. 192 ал. 1 от който личният състав се състои от офицери ,сержанти и гражданска администрация ,чиито права и задължения се определят от този закон .С изменението на чл. 192 в ДВ бр.29/2000 г. изрично в ал. 3 е посочено ,че възникването ,съдържанието и прекратяването на служебните правоотношения с държавни служители –граждански лица се урежда по реда на ЗДСл,доколкото в ЗМВР не е предвидено друго.Разпоредбата на чл. 192 ал. 3 е изменена в ДВ бр. 17/21.03.2003 г. ,като се дава превес на ЗМВР при регламентиране статута на държавните служители-граждански лица ,като за неуредените случаи се прилага ЗДСл..Съгл.чл. 169 ал. 1 от ЗМВР/Обн.ДВ бр.17/2006 г. ,отм. ДВ бр. 43/2014 г./служителите на МВР са държавните служители и лица ,работещи по трудово правоотношение ,като статутът на държавните служители в МВР се уреждат с този закон .ал. 2.

Както стана дума по-горе ,с обнародбаното в ДВ бр. 14 /20.02.2015 г. изменение на чл. 142 от ЗМВР законодателят рязко е разграничил три групи служители в МВР –държавни служители –полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението със статут по ЗМВР ;държавни служители със статут по ЗДСл,каквато е ищцата и лица ,работещи по трудово правоотношение със статут по ЗМВР и КТ .

С § 86 от ЗИДЗМВР (ДВ, бр. 14/2015 г.) е прието, че за държавните служители в МВР, заемащи длъжности за държавни служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР, чиито служебни правоотношения не са прекратени към 1 април 2015 г., се прилагат разпоредбите на действащото законодателство за държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР до прекратяване на служебните им правоотношения. С § 69, ал. 1 от ПЗР на ЗИДЗМВР (обн., ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.02.2017 г.) е предвидено, че служебните правоотношения на държавните служители в МВР, за които се прилага § 86 от ЗИДЗМВР (ДВ, бр. 14 от 2015 г.) и които към датата на влизане в сила на този закон заемат длъжности за държавни служители с висше образование и притежаващи висше образование, с изключение на тези от Медицинския институт на Министерството на вътрешните работи и на тези по § 70, ал. 1, т. 1, се преобразуват в служебни правоотношения по Закона за държавния служител, считано от датата на влизане в сила на този закон.

Съгласно ал. 6 на § 69 от ПЗР на ЗИДЗМВР (обн., ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.02.2017 г.) при назначаването на служителите по ал. 1 се определя индивидуална основна заплата, не по-ниска от определеното към датата на влизане в сила на този закон възнаграждение, определено по реда на ЗМВР и включващо заплата за длъжност, допълнително възнаграждение за прослужено време и за научна степен и левовата равностойност на храна по чл. 181, ал. 1 от ЗМВР.

Следователно самият закон определя начина, по който се формира основната заплата на служителя по служебното правоотношение и в нея нормативно е включено, както допълнителното възнаграждение за прослужено време, така и левовата равностойност на храната. Ето защо, считано от 01.02.2017 г., когато ищецът е преназначен по посочения ред, възнаграждението за прослужено време и левовата равностойност на храната не се начисляват отделно, а представляват компонент от получаваното от него основно възнаграждение.

При това положение правилно е прието, че служителят няма право на отделно допълнително възнаграждение за храна извън основното си възнаграждение. Ако се приеме обратното, че ищецът като държавен служител в системата на МВР по чл. 142, ал. 1, т. 2 от МВР има право на храна или нейната равностойност съгласно чл. 181, ал. 1 от ЗМВР, то той би

бил поставен в по-благоприятно положение в сравнение със служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР - полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението, чиито правоотношения не са се преобразували в служебни по силата на § 69, ал. 1 от ПЗР на ЗИДЗМВР (в сила от 01.02.2017 г.), доколкото би получавал храна, респ. равностойността ѝ веднъж като съставна част от основното му възнаграждение и втори път отделно като допълнително плащане.

Затова нормата на чл. 181 ал. 1 ЗМВР не следва да се разглежда чрез съпоставяне с останалите норми на закона, както и с посочените по-горе норми от отменения ЗМВР, с действащите норми на ЗМВР и норми на други закони, регламниращи статута на служители в други ведомства, доколкото законодателят изрично е определил статута на служителите по чл. 142 ал. 1 т. 2 ЗМВР, каквато е ищцата, да е по ЗДСл, в който не се предвижда предоставянето на храна или левовата ѝ равностойност. Отново следва да се подчертае, че в ал. 6 на §69 от ПЗР ЗИДЗМВР (обн., ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.02.2017 г.) при назначаването на служителите по ал. 1 се определя индивидуална основна заплата, не по-ниска от определеното към датата на влизане в сила на този закон възнаграждение, определено по реда на ЗМВР и включващо заплата за длъжност, допълнително възнаграждение за прослужено време и за научна степен и левовата равностойност на храна по чл. 181, ал. 1 от ЗМВР. Този правен статут се подкрепя и от направеното изменение на ал. 3 на чл. 181 от ЗМВР /ДВ бр.97/2017 г./, в което изрично се посочва, че на служителите по чл. 142 ал. 1 т. 2 от ЗМВР се осигурява безплатна храна при извършване на дейности, свързани със специфичния характер на труда, както и ободряващи напитки при полагане на труд през нощта от 22 часа до 6,00 часа. Няма спор, че ищцата не е била в посочената хихотеза на чл. 181 ал. 3 ЗМВР през процесния период. Разпоредбата на чл. 181 ал. 1 от ЗМВР не е сред изчерпателно изброените разпоредби на ЗМВР, приложими към статута на държавните служители по чл. 142 ал. 1 т. 2 ЗМВР, поради което и неоснователно е искането на ищцата за приложение спрямо нея. Този извод се подкрепя и от последното изменение на чл. 142 ал. 4 ЗМВР /предишна ал. 3-ДВ бр. 81/2016г., в сила от 14.10.2016г., изм.ДВ бр. 60/07.06.2020 г./, съгласно текста на който с татутът на държавните служители по ал. 1, т. 2 се урежда със Закона за държавния служител и с чл. 56, чл. 151, ал. 1 и 7, чл. 156, ал. 4, чл. 181, ал. 3, чл. 182, чл. 185, ал. 1, чл. 186а, чл. 190,

ал. 2, чл. 191 и 233 от този закон –т.е. текстът на чл. 181 ал. 1 ЗМВР не е след изчерпателно изброените разпоредби ,приложими към статута на държавните служители по чл. 142 ал. 1 т. 2 ЗМВР.

Статутът на служителите по чл. 142 ал. 1 т. 2 от ЗМВР следва да се сравнява с този на останалите служители в държавната администрация и получаването на левовата равностойност на храна от тях би довело до поставяне на служителите с аналогични длъжности в другите министерства и администрации на централната изпълнителна власт в дискриминационно положение спрямо тези от МВР.

Ето защо атакуваното решение следва да бъде потвърдено . Предвид изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 3 вр. ал. 8 ГПК ответникът има право на разноси за юрисконсултско възнаграждение, определено от съда в размер на 100 лева съобразно чл. 78, ал. 8 вр. чл. 37 ЗПП вр. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

По тези съображения Бургаският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 871/25.04.2023 г. постановено по гр.д. № 1279/2022 г. по описа на Бургаския районен съд.

ОСЪЖДА М. С. Т. ,ЕГН ***** , с адрес: гр.*** ,ул. „*** „№ **., да заплати на Главна дирекция "Гранична полиция" към Министерство на вътрешните работи, с адрес: гр.София ,бул.“М. Луиза“ № 46, БУЛСТАТ 129010125 сумата от 100 лева, представляваща разноси по делото .

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____